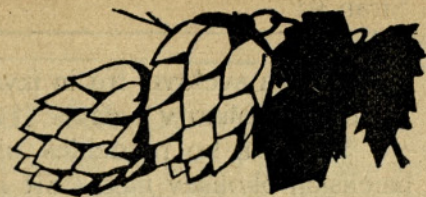

Slovenski hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo
Hmeljarske zadruge, r. z. z. o. z. * Izhaja
redno vsak drugi petek * Naročnina letno
20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna
števila stane 2 din * Uredništvo in uprava:
Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto IX.

Celje, 11. novembra 1938

Štev. 23

Hmeljarstvo v ČSR poslej

Po novi razmejitvi z Nemčijo se je lice Češko-slovaške države popolnoma spremenilo. Dočim je bila prej ČSR gospodarsko precej posrečena tvorba in so bile vse panoge gospodarstva med seboj v dobro znosnem razmerju, je sedanja ČSR skoro izrazito kmetijska država. Na ozemlju, ki so ga odstopili Nemčiji, se je namreč nahajala večina premogovnikov ter steklarske, porcelanske, keramične in tudi tekstilne industrije. Pa tudi več kakor polovico svojih hmeljskih nasadov je morala odstopiti ČSR Nemčiji in se je tako tudi češko-slovaško hmeljarstvo znašlo naenkrat v popolnoma novem položaju.

Pred novo razmejitvijo je imela Češkoslovaška 11.385 ha hmeljskih nasadov, v katerih je pridelala letno 120.000 stofov hmelja. Domača pivovarska industrija je porabila le kakih 25.000 stofov, ostalih 95.000 stofov pa je bilo za izvoz. Tako je bila ČSR največja izvoznica hmelja in je hmelj v izvozni bilanci Češkoslovaške zavzemal zelo važno vlogo, tem bolj, ker je bila kakovost češkega hmelja na vseh svetovnih tržiščih splošno priznana in je zato posebno še žateški hmelj vedno lahko našel kupca in dosegel sorazmerno dobro ceno. Vsi hmeljski nasadi so bili združeni v pet hmeljskih okolišev, in sicer Žatec z 8625 ha, Uštěk s 1416 ha, Roudnice z 918 ha, Duba s 144 ha in Tršice s 162 ha; prvi štirje so bili blizu skupaj v severni Češki, peti pa popolnoma zase, daleč oddaljen od ostalih, na Moravskem. Poleg tega pa je bilo še 120 ha hmeljskih nasadov raztresenih izven okolišev.

Po novi razmejitvi sta pripadla Nemčiji v celoti hmeljska okoliša Uštěk, poslej Auscha, in Duba, poslej Dauba. Iz okoliša Žatec je pripadlo Nemčiji 5740 ha, to je 64% celokupne površine, in sicer dolina Zlatega potoka in Ohře. V ČSR je ostal v celoti okoliš Roudnice s 918 ha, Tršice s

162 ha in najboljši del okoliša Žatec, to je Podlesje, s 3100 ha ter 120 ha izven okolišev, skupno torej 4300 ha, na katerih se bo še vedno pridelalo kakih 45.000 stofov hmelja. Ker je pripadlo k Nemčiji poleg številnih pivovarn tudi mnogo najboljših konsumentov piva v industrijskih krajih, bo seveda poslej mnogo manjša tudi produkcija piva in s tem poraba hmelja. Dočim je znašala produkcija piva prej 8,300.000 hl in poraba hmelja 25.000 stofov, se računa, da se bo varilo poslej letno le še kakih 6,160.000 hl piva in porabilo 15.000 stofov hmelja. Tako bo tudi poslej ČSR imela za izvoz še vedno kakih 30.000 stofov hmelja letno. Zato tudi zaenkrat nasadov ne nameravajo razširiti.

Vsekakor se bo tako zelo okrnjeno hmeljarstvo na Češkoslovaškem moralo reorganizirati in tudi obstoječi hmeljarski zakon prilagoditi novim razmeram. Predvsem velja to za žateški okoliš, kjer je bilo vse osredotočeno v mestu Žatec, ki je pripadlo sedaj Nemčiji. Tako ima ves žateški okoliš, ki je še ostal v Češkoslovaški, le eno manjšo hmeljarno v Milostinu, ki seveda niti od daleč ne zadostuje vsem potrebam. Zaenkrat se vrši sicer tu tudi znamkovanje, vendar pa bo treba misliti na novo središče kupčije za žateški okoliš, ki bo verjetno v Lounih, kamor se je zaenkrat preselil tudi Češki odbor združenja žateških hmeljarjev, ali pa v Rakovniku. Letos so v tem oziru vsekakor nastale znatne težave, saj je neprodano v prvi roki še 12.000 stofov letošnjega pridelka, in sicer 10.000 samo prav v okrnjenem žateškem okolišu. Do prihodnje hmeljske sezone pa bodo verjetno podjetni češki hmeljarji že premagali v glavnem največje težave in bo češki hmelj zaradi svoje priznane kakovosti slej ko prej zavzemal važno vlogo na svetovnih hmeljskih tržiščih, morda še mnogo bolj važno kakor doslej, ker ga ne bo več dušila nadprodukcija. Hmelj iz tistega dela žateškega okoliša, ki je pripadel Nemčiji, v bodoče

verjetno za svetovni trg in izvozno trgovino ne bo prišel več toliko v poštev.

Sicer pa bo razdelitev bivših češkoslovaških hmeljskih okolišev med ČSR in Nemčijo prav gotovo izdatno vplivala na razvoj svetovnega hmeljarstva v bližnji bodočnosti sploh.

J. Barth & sin:

O hmelju 1937/38

(Nadaljevanje.)

Francija. V Alzaciji je bilo vreme ugodno; pomladi toplo in v juniju in juliju deževno, kar je rastlini koristilo pri rasti. Kasneje je nastopila suša, kateri so sledile nevihte z nalivi, kar je vse še bolj pospeševalo rast in je rastlina tudi kvantitetno pridobivala.

Peronospora se ni mogla prav razviti, ker so škropili po petkrat do šestkrat. Uši so se pojavile konec junija. Obiranje se je začelo ob koncu avgusta in je trajalo do srede septembra. Vreme je bilo lepo, nekaj deževnih dni proti koncu ni dosti motilo.

Blago je prekosilo ono iz prejšnjega leta (1936) tudi po kakovosti. Bilo je gladkozeleno, je lepo dozorelo in pravilno v rasti. Po množini je bilo blaga za 50% več kakor prejšnje leto. Plačevali so od 10–16 Frs (12,74–20,40 din), kar ni krilo stroškov. V maju se je plačevalo po 14,50–15,10 Frs (18,50–19,30 din).

V dept. Nord je bilo slabše kakor prejšnje leto. Škropili so štirikrat do petkrat proti peronospori kakor tudi proti drugim škodljivcem. Površina nasadov se je zmanjšala v letu 1936 na 1937 za 30%. Gotovo se bo površina še znižala, ker ni med hmeljarji pravega veselja zaradi tako nizkih cen in se jim ne izplača. Blago je bilo i po barvi i po kakovosti boljše od prejšnjega iz leta 1936, v rasti malo neenako. V novembru-decembru je notiral 8–11 Frs (11,48–14 din), v maju pa 10 Frs (12,80 din). 31. avgusta 1937 je izšel dekret glede uporabe domačega hmelja v pivovar nah. Prisilili bi pivovarne, da uporabljajo le določen odstotek inozemskega hmelja. Vendar ta zakon še ni stopil v uporabo. — Povečali so uvoznino tuzemskega hmelja na pritisk hmeljarjev, in sicer na 1000 Frs (1275 din) za 100 kg. Uporabo domačega hmelja so določili na 70%. Razpisali so veliko nagrad za izboljšanje nasadov in hmelja ter za izvoz.

Po kakovosti je alzaškega la hmelja 50%, srednjega 45% in slabšega 5% ter Nord la 25%, srednjega 60% in slabšega 15%.

Uvozili so 1935. leta 11.293 stotov, 1936. leta 12.711 stotov, 1937. leta pa 11.566 stotov.

Izvozili so pa 1935. leta 7896 stotov, 1936. leta 4867 stotov, 1937. leta pa 7386 stotov.

Belgija. Vreme je bilo lepo. V Poperinghe je peronospora nagajala skozi vso letino, vendar ne toliko kakor prejšnje leto. Povprečno so škropili trikrat, na nekaterih krajih tudi do desetkrat. Uši so v veliki množini nastopile posebno med koncem maja in sredo julija. — Obiranje se je vršilo od 26. avgusta do 15. septembra. Vreme je v začetku nagajalo, kasneje pa je bilo lepo. Po barvi je bilo blago lepše kakor leta 1936, deloma tudi po kakovosti. Bilo je pa precej več srednjega blaga, kot prejšnje leto. Površina nasadov se je zmanjšala za 12% (to je 60 ha) in se bo pa najbrže še zmanjšala zaradi nerentabilnih cen. V začetku se je plačevalo 8–13 bfrs (12,50–20,30 din). Kasneje so se držale cene 8–10,50 bfrs (12,50 do 16,40 din). Za Buorinnes so plačevali tudi do 13 bfrs (20,30 din) in še v decembru je notirala ta vrsta 6–10 bfrs (9,40–15,60 din). Tettnangski hmelj je notiral 13–17 bfrs (20,30–26,50 din) in kljub temu, da so ga pridelali le okrog 300 stotov, ga v januarju še niso vsega prodali.

V Alostu je nastopila močna peronospora med obiranjem in povzročila občutno škodo. Škropili so posamezno sedem-, osem- do desetkrat. Rdeči pajek se je tudi pojavil poleg še drugih škodljivcev. Nekateri manjši hmeljarji niso zmogli stroškov za zadostno gnojitev. Obiranje se je vršilo od 20. avgusta do konca septembra. V začetku je bilo vreme lepo, le druga polovica je bila deževna. Po barvi in kakovosti je bilo blago slabše kakor leta 1936.

Cene za vrsto Hallertau so se sukale od 17 do 19 bfr (26,50–29,67 din) in za vrsto Gröne Bel od 13,50–15 bfr (21–23,40 din). Slabše vrste so plačevali v začetku po 10–10,50 bfr (15,62–16,40 din), kasneje pa 8–9 bfr (12,50–14 din). V novembru je bilo še neprodanega okrog 250 stotov, predvsem slabše vrste.

Površina nasadov za vrsto Poperinghe se je zmanjšala za 80 ha. Nasproti temu se je površina hmelja v Alostu za malenkost povečala.

Glede kakovosti se je pridelalo v Poperinghe prvovrstnega hmelja 35%, srednjega 60% in slabšega 5%; v Alostu pa prvovrstnega 15%, srednjega 55% ter slabšega 30%.

Uvozili so v 1935. letu 20.310 stotov; 1936. leta 26.333 stotov, 1937. leta 23.799 stotov.

Izvozili so v 1935. letu 3819 stotov; 1936. leta 4696 stotov ter 1937. leta 4009 stotov. (Dalje sledi.)

Razno

Sto let je minulo letos, odkar se je rodil v Žalcu Janez Hausenbichler, eden prvih boriteljev za procvit našega hmeljarstva. Največja zasluga Hausenbichlerjeva je, da je še pravočasno začel uvažati k nam sadeže raznih angleških vrst hmelja, ki so bile mnogo bolj odporne proti peronospori in kmalu docela izpodrinile občutljivi württembergški pozni hmelj. Hausenbichler je že leta 1880 ustanovil Hmeljarsko društvo in leta 1882 pod naslovom »Navod o hmeljariji« spisal in izdal v samozaložbi poučno knjižico o hmeljarstvu. Tudi sicer si je pridobil mnogo zaslug na narodno-kulturnem in gospodarskem polju. V trajen spomin mu je dala občina Žalec združeno s primerno svečanostjo vzdati letošnji ob stoletnici njegovega rojstva na njegovi rojstni hiši v Žalcu spominsko ploščo.

V Nemčiji bodo še krčili nasade, in sicer hočejo še letos skrbno površino hmeljišč v stari Nemčiji od sedanjih 8600 na 8000 ha. Skušajo pa to slej ko prej doseči le s premijami in plačajo za 1 ha opuščenega hmeljišča, to je kakih 4000 sadežev, 1000 RM, to je 15.000 din nagrade. Pa tudi prihodnje leto nameravajo baje zaradi priključitve novih nasadov iz Češkoslovaške hmeljišča nadalje izdatno skrbeti.

Poraba hmelja v USA je, kakor izgleda, dosegla svoj višek in je v letu 1937/38 že celó nekoliko nazadovala; znašala je namreč le 157.644 stofov, dočim v prejšnjem letu še 167.610 stofov. Manj hmelja se je seveda porabilo zato, ker je v lanskem letu nazadoval tudi konsum piva, ki se je prej od ukinitve prohibicije naprej stalno dvigal.

Konsum piva v Nemčiji se še dviga in je v letu 1937/38 znašal 43.000.000 hl, to je povprečno letno na osebo 63,7 l, dočim v letu 1936/37 le 58,7 l v skupni količini 39.000.000 hl. Konsum piva se je torej dvignil zadnje leto v primeri s prejšnjim za 4.000.000 hl, to je 9,3% oziroma za 5 l povprečno letno na osebo.

Za razvedrilo

Napačno razumela.

»Pokaži gospodu doktorju jezik!« reče mati mali Marici.

»Ali tudi dolgi nos?« vpraša nedolžno Marica.

Smola.

»Kako pa ste vi prišli v zapor?« vpraša ključavničar jetnika.

»Na Silvestrovo sem vlival svinec.«

»Pa kaj potem?«

»Izpadle so petdesetdinarkel«

Sotrpina.

»Očka, kako bi bilo lepo, ako bi ne bil poročil mame!«

»Kaj bi bilo potem?«

»Bilo bi sijajno! Kajti potem bi midva vedno lahko delala, kar bi hotela!«

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Vkljub že docela neznačnim zalogam je tudi zadnjih štirinajst dni še bilo vedno nekaj zanimanja za naš letošnji pridelek in je prišlo tudi do več zaključkov. Cene so ostale nadalje čvrste in se je za najboljše blago plačevalo do 33 din za kg.

Vojvodina: Pri nekoliko živahnejšem zanimanju in povpraševanju se nadaljuje z nakupovanjem letošnjega pridelka in plačuje po kakovosti blaga 6—16 din za kg. Neprodane zaloge v prvi roki so še vedno znatne in tudi ponudba še vedno prekaša povpraševanje.

Češkoslovaška: V hmeljski kupčiji je tendenca slej ko prej čvrsta. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in se plačuje za letošnji žateški pridelek 24 do 32 din za kg. Prometa je bilo bolj malo, ker se z ozirom na že precej pičle zaloge drže hmeljarji zelo rezervirano in zahtevajo višje cene. Znamkovano je doslej 2000 stofov češkega žateškega hmelja pridelka 1938.

Nemčija: V hmeljski kupčiji prevladuje mirna tendenca, ker domača pivovarska industrija računa na hmelj iz pridobljenih bivših češkoslovaških okolišev in zaenkrat ne kupuje. Zato je bilo prometa le malo, cene pa so se gibale za domačo porabo le nekaj nad uradno določenimi najnižjimi. Za izvoz se nudi hmelj iz Nemčije po konkurenčnih cenah. Sicer pa je neprodano v prvi roki v okoliših stare Nemčije le še kakih 3500 stofov, dočim je NHPD precej založena. S 26. pr. m. je bilo v iz CSR pridobljenih okoliših nakupovanje hmelja po trgovcih in pivovarnah iz stare Nemčije prepovedano, dokler se vnovčenje tega hmelja ne bo dokončno uredilo. Kakor poročajo iz Žatca, pa je to vprašanje deloma le že urejeno in se plačuje za letošnji pridelek Saaz 32—39 din, Auscha 25—29 din in Dauba 21—25 din za kg.

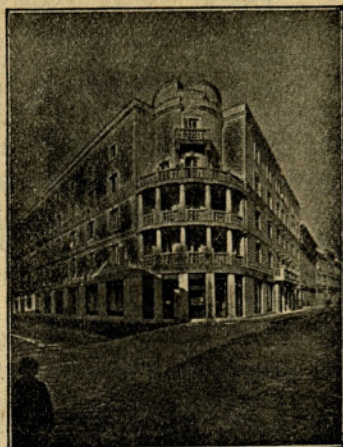
Francija: Tendenca v kupčiji je mirna. Več povpraševanja je le za boljše blago, ki pa je zelo redko. Cene so ostale v glavnem nespremenjene ter se plačuje za letošnji pridelek alzaški 15—21 din za kg.

Poljska: Položaj v hmeljski kupčiji je v glavnem nespremenjen in prav tako so ostale nespremenjene tudi cene. Več povpraševanja je le za boljše blago, ki pa je že redko, ker ga je bilo sploh bolj malo na razpolago in je še to že močno razprodano.

Belgija: Pri razmeroma mirni, vendar čvrsti tendenci notira letošnji Alost do 19 din in Poperinghe do 15 din za kg. Več povpraševanja je le za boljše blago, ki pa je zlasti v Alostu že skoro docela razprodano.

Anglija: Bonitiranje letošnjega pridelka je zapoznelo, ker se je tudi obiralo pozneje. Tržišče je še vedno razmeroma mirno, vendar pa se je nekaj hmelja že prodalo vnaprej. Celokupni pridelek bo po zadnjih ugotovitvah znašal največ 115.000 stofov.

Amerika: Tržišče je mirno in izkazuje le bolj malo prometa. Zdi se, da so pivovarne zaenkrat krite in bodo šele pozneje zopet posegle v kupčijo. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in domači pridelek notira letošnji 20—24 din, lanski 12—16 din in starejši letniki 5—10 din, že zacarinjen inozemski pa letošnji 44—52 din in lanski 34—43 din za kg.

Sprejema
hranilne vloge in
jih obrestuje
najbolje Denar
je prinje naložen
popolnoma varno.
Za hranilne vloge
jamči poleg re-
zerv in hiš nad
4000 članov - po-
sestnikov
z vsem svojim
premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Hranilnica Dravske banovine Celje ♦♦ Ljubljana ♦♦ Maribor

Pupilarno varen zavod.
Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema
vse vrste zavarovanj proti po-
žaru: poslopja, vse premičnine,
hmelj, zvonove, steklo, nezgo-
de, vlom, jamstvo, avto-kasko,
življenjska zavarovanja v vseh
kombinacijah in posmrtninska
zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2.

Opozarjamo vse hmeljarje in
kmetovalce sploh na važnost

GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

RUĐINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%
KOSTNI SUPERFOSFAT KMF 18/19%
FOSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%

razen teh dobavljamo:

**MEŠANA GNOJILA, ZLASTI KAS
KOSTNO IN APNENČEVO MOKO**

nadalje imamo stalno na zalogi:

KALIJEVO SOL 40% ZA GNOJENJE
ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE

Vsa navedena gnojila prodajamo
po najnižjih dnevnih cenah

Vprašanja in naročila na:

TOVARNO KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.
ali njeno podružnico v Celju

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne za-
vode, da se omogoči z oživitvijo denar-
nega obtoka delavoljnim našim ljudem
zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje
prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim
premoženjem popolno varnost. Meslo Celje
jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še
samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem
in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna,
nemudna izplačljivost strogo zajamčena.